

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 13.

V Kranju, dne 25. junija 1905.

II. letnik.

Pozor!

Cenjene naročnike prosimo, da odslej naprej vsled dogovora pošiljajo naročnino in denar le na tiskarno Iv. Pr. Lampret v Kranju. Na razpolago je poštno-hranilnični ček št. 867.569.

Dajte nam slovenskih šol!

Konec.

Ptujski župan naj poskusi prvi na šolah v Ptujju vpeljati to novo metodo, ki se bode po njegovem receptu gotovo sponesla. Morebiti mu Clary potem izposluje še kakšno odlikovanje za njegove dične prsi. Prav hvaležni bomo Slovenci „Štajercu“, če nam pove, kje so taki bedaki, ki zahtevajo, naj se mladina poučuje v jeziku, ki ga ne razume, razen Ornikovi prijatelji na Pruskem, ki zahtevajo, naj se Poljaki na Poznanjskem uče v nemščini. A Prusi so vsaj toliko bolj pošteni, pa odkrito povedo, da stavijo le zgolj iz tega namena, da bi se Poljaki čimpreje ponemčili, dočim Ornik trdi, da dela to le iz ljubezni do Slovencev, katere pa črti iz dna svoje duše.

Najbolj smešno pa je, da „Štajerc“ straši naše kmete s tem, da Nemci pokupijo mnogo od nas Slovencev, kakor bi to storili iz ljubezni do nas Slovencev. Res pokupijo Nemci mnogo od Slovencev, a tega ne storijo iz ljubezni do nas, ampak le radi tega, ker potrebujejo ali pa, ker s tem napravijo mnogo dobička. Kmet naj le po-

skusi, da ne bode hotel nebene nemške besede razumeti, videl bode, da se bode na vse načine trudil Nemeč, da se bode sporazumel z našim kmetom, konečno bode še rad slovensko govoril, če bode le znal. To nam dokazuje Ornik sam, ki izdaja svojega „Štajerca“ v slovenskem jeziku. Ne rečemo, da se mora človek pri kupčiji včasih posluževati tujega jezika, a s tem še ni rečeno, da bi se morala naša mladina vsega učiti le nemško.

Rs je, da bode tudi slovenski kmet zahteval z gromečim glasom svoje pravice, ne pa to, kar privandrani Nemci hočejo v njegovem imenu, a res je tudi, da se bodo tedaj Ornik in drugi taki tiči poskrili v kot kakor sove pred solncem. Tega trenutka pa se boje kmetski prijatelji kakor Ornik in zato posezajo po najbolj obupnih sredstvih, ker ure njihovega gospodarstva so štete. Milo vabi Ornik kmete pod svojo zastavo in vpije „Svoji k svojim“! Zares huda mora prestiti nemškimi voditeljem, da je ptujski župan postal kmet. Po svojih možganih je res še daleč za najbolj nerazumnim kmetom zaostal, če misli, da ga bodo taki članki rešili. Vsaj iz celega spisa ne gleda družega nego strašna nevednost na vseh koncih in krajih. On menda ne pozna naših šol in njih namena, drugače ne bi bil nagromadil „Štajerc“ toliko neumnosti v svojem uvodnem članku. Naravnost smešno pa je, ko trdi člankar, da so se starejši ljudje v dveh letih naučili več kakor se sedaj mladina nauči v osmih letih. Le pogledjmo statistiko! Ta nam pove, kako veliko je bilo pred 50 leti število tistih, ki niso znali

Slovenci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer ni „Slovenskega Štajerca“ na razpolago, se ogibajte!

ne brati, ne pisati in kako se je v zadnjem času število takih ljudi znižalo. Imeli smo pa že priliko videti pisanje ljudi, ki so obiskovali popolno nemške šole. Pisanje je bilo tako, da ga ni mogel nihče razumeti ne Slovenec, temmanj pa „Štajerc“. Dotični je bil menda osem let učenec nemške šulferajnske šole v Štoreh. Radi Vam verjamemo, da želite, da bi se naša slovenska mladina tako zanemarila v nemških šolah, da bi jo še strigli kakor v časih, po katerih se vam še danes cede sline. Dà, dà, armada slovenskega kralja Matjaža je že vstala in ravno radi tega rohnite in obupno bijete okolu sebe, ker vidite, da se podirajo vaši građovi, četudi imate mogočne zaveznike v ljudeh, ki jih ljudstvo živi s svojimi krvavimi žulji.

Našim voditeljem se očita, da puste svoje otroke poučevati v nemščini, kakor bi voditelji sami to zahtevali. Pomisliti je, da obiskujejo ti otroci srednje in visoke šole. Ravno državniki, po Ornikovem kopitu pa so tisti, ki zahtevajo, da se mora tudi slovenska mladina, ki obiskuje srednje in visoke šole, učiti nemško. Ako bi se slovenski otroci voditeljev ne hoteli učiti nemško, bi jih izbacnili že iz I. razreda srednjih šol. Radi tega, da bi se tudi otrokom voditeljev ne bilo učiti nemški, zahtevajo voditelji naj se poučuje tudi v srednjih šolah slovensko, naj se nam dá slovensko vseučilišče. A kako srdito se bore Nemci z vsemi sredstvi proti tej opravičeni želji Slovencev, kakor rohne Ornik in vsa ta lepa družba proti tem zahtevam.

V pričetku smo rekli, da se šole po večjih krajih bistveno ločijo od šol po deželi ter smo tudi navedli, kakšne so šole po deželi in kakšen je njihov namen. Oglejmo si še šole po trgih in mestih! Pretežna večina mladine teh šol nima družega dela nego učenje; šolo obiskuje cel dan, ne le pol dne kakor na deželi. Šola se ta mladina dolgo vrsto let in se pripravlja večinoma za srednjo šolo.

Vsak razsoden človek, ki ima le malo pameti, bode izprevidel, da se taka mladina poleg navadnih predmetov lahko uči še kaj družega n. pr. tujega jezika i. t. d. Seveda Ornikova pamet in pamet njegovih pajdašev pa ne sega tako daleč. Saj se mladina voditeljev tudi uči stenografije, latinščine, grščine, godbe i. t. d. Čudno, da „Štajerc“ ne zahteva, naj bi se vse to učilo tudi na šolah po deželi. Prijatelj Ornik, kje je tvoja pamet!?

Končno še poučuje „Štajerc“ svoje backe, kako naj stori Slovenec, da bode dobil nemških šol. Ubogal ga bode slovenski kmet in zahteval, pa ne nemških, ampak še vedno več slovenskih šol. Dà, dà, naš kmet je že na nogah; vzdramil se je že in z gromečim glasom kliče Orniku in njegovim pajdašem: „Proč, hinavci, jaz vas ne potrebujem več. Le predolgo sem taval za vami in bil vaš suženj. Sedaj sem sam svoj gospod in ustreglo se mi bode, kar bodem zahteval, dobil sem šolo, kakršno sam hočem. Jaz plačam šole na kmetih, ne pa Ornik, zato hočem od njih imeti korist.“

Dopisi.

Podčetrtek. Tukajšnji Germani so že zeleni od same jeze. Kako pa tudi ne? Saj se je že večkrat poročalo, kakšni junaki da so. Če zve svet kaj o njihovem ne baš uzornem gospodarstvu v občini o njihovi roboti in neotesanosti, vpliva to na njihove že itak razburjene živce tako, kakor če bi dregnil v sršenovo gnjezdo. Vsem se razgreje njihova «germanska» kri. Oče «purgermaster» so kar iz sebe, ker ne morejo ukrotiti zavednih Slovencev, ki hočejo biti na svoji zemlji svoji gospodarji; tudi germanske «device» so silno razburjene, ker bode od nekdanj nemško mesto «Landšperk» baje postalo slovensko. Tem «frajlam» bi človek nasvetoval, da se vsedejo na mrzel kamen, in kri se jim bode kmalu ohladila.

V zadnjem času je vstopil v bojne vrste podčetrteških nemškutarčkov nov petelinček; deli so mu pomenljivo ime «Švafler». Mož, močan na telesu, a siromak na duhu. Je bil pravzaprav nemškutar, odkar ga zemlja nosi. Sveta jeza ga je zgrabila, ker se je «nedolžne» nemškutarje v «Slovenskem Štajercu» tako nensmiljeno pralo. Hotel je terej pisca ovih poročil na vsak način dognati. Ubozemu duševnemu revčku je pa cela stvar izpodletela, in tako si je s to blamažo svoj že itak močan nos zopet zdlatno podaljšal.

Kaj pa je z našim «nahtvahtarjem», bode marsikteri vprašal. Ali se je že poboljšal? Čeravno je še vedno stara «germanska» korenina, se je vendar nekaj popravil. Imel je namreč prej ne baš hvalevredno navado, da je mir, za katerega bi bil moral skrbeti sam, kalil s tem, da je mirnim slovenskim fantom kaj rad nagajal. Vrli fantje so ga pa zato tako naropotali, da je nosil precej časa nos in glavo obvezano. Nos mu je menda napihnil malo tudi alkohol, katerega se mož prav nič ne brani.

Iz Brežic. (Schillerjeva slavnost v temi.) Tudi naši posilincevci so mislili, da se svet ne bode mogel dalje sukati okoli svoje osi, ako ne bi tudi oni malo pohajlali na čast Schillerju, o katerem ima večina tolko pojma kot zajec o bobnu. Ono soboto popoldne so se pripeljali od nekod štiri kričači (beri in piši štiri), ki so imeli nalogo zamakniti naše nemčurčke v blaženi rajh. Eden izmed njih jih je tudi osrečeval s svojim hripavim, jako dvomljivim baritonom. Ko so tako očarani in odivljeni

poslušali rajske glasove, je prišel menda sam Schillerjev duh ter jim v svoji sveti jezi, da se tako smeši njegov spomin, naenkrat pogasil vse luči. Tema je bila ne samo v njihovih puhlih glavah, ampak tudi okolu njih. Acetylnska razsvetljava, katero si je »Pufstein« omislil, je naenkrat odpovedala svojo funkcijo. Toda znali so si pomagati. Poiskali so po vseh kotih starih lešterb ter jih obesili okoli po stenah. Ko so se zopet videli od obličja do obličja, so začeli hajlati, da se je bilo bati, da dimniki popadajo s streh. Ubogi Schiller! Ko bi vedel, kako so te slavili brežiški Germani, bi se gotovo obrnil v grobu.

Podčetrtek. V našem trgu bi bilo res dolgočasno in zabeležiti bi bilo neko povsem enakomerno življenje, če ne bi usoda nam Slovencem res bila mila, ki nam od naše kopice nemčurčkov sedaj enega sedaj drugega predstavlja, nam jih nudi v zasmehovanje in v veselo zabavo za nekaj prijetnih dni. Mislim, da bi bilo odveč, če bi nas hotel posetiti kakšen kašperlteater ali cirkus, kajti, za te in enake predstave skrbijo že dosti naši od Boga pozabljeni in od luciferja zavrženi sinovi Germani, naši nasprotniki. Tako je bil naš trg v zadnjih tednih zopet pozorišče dejanja, ki ga smelo zabeležimo kot jedinega te vrste na daljnem svetu. Staro in mlado si namreč pripoveduje in šepetaje o »bobnarjevem Tončku v košu«. Ja, kako pa je bilo to? No, možicelj male postave, nog takšnih, kakor jim pravimo, da so na »o«, bujnocvetečega nosa na bakrenem obrazu, pravi vzorec kričača, govoriti hoče samo tajč, pa žalibože še ne zna, to je naš junak! Šalil se je nekega kmeta, ki je šel s košem na rami mimo njega. Ko je bilo temu možu že dovolj neumno zbadanje tega kričača, ga kratkomalo pograbi, hajd žnjim v koš in nesel ga je v koši po trgu. In sedaj si predstavljajte našega nemčurskega policaja »nohtbohterja«, »fejeberkarja«, »gemeindedinarja«, sekretarja, lampista in ne vem še kaj vse, s fajerbersko čepico na glavi, v koši človeka, o katerem je znano, da se bavi z konjederstvom. — Kajti to je bil dotični mož — kako so mu štrlele tiste noge, koje smo prej označili v zrak. Da je pri tem bil precej vinjen, je samo po sebi umevno, kajti jako malo je tistih slučajev, v kojih bi funkcioniral naš policaj trezen. Škoda, le škoda, da ni bilo blizu večje grape, v kojoj bi ga bil lahko vrgel in če bi ga bila tudi voda odnesla, bi menda nihče od nas ne imel kaj zoper to. O ti uboga nemskulska občina, ki imaš takšnega policaja! Nam vsem pa bode ostal ta prizor »Bobnarjev Tonček v košu konjederca« v trajnem spominu.

Iz Bukovec pri Ptujju. Dovoli, dragi »Slov. Štajerc«, da ti nekaj sporočim o našem »poštenjaku od nog do glave«, (Samo do glave? Ali ista ni poštena? Op. ur.) ki pa išče svojo poštenost v ptujskem korondiču, kakor že večkrat tako tudi zadnjič. Stvar je namreč ta: Prišel sem si zadnjič po nek zavojček na pošto. Pa kaj sem tam videl? Na tisti veliki mizi je ležal razpet in grozno velik korondič. Na hrbtu je imel sicer v blaženi nemščini zapisano: An Heira Alo v torbo žnjim.

Prišel sem domu in sem mu z velikimi verigami zvezal tace, da bi mi ne ušel. Potem sem ga po veliki lestvi skotal na parizerja in hajd v bližnji gozd ž njim.

Ko sem ga peljal mimo velike luže, prišle so mu že krote naproti in mu voščile srečno pot v pekel.

Ko pridem ž njim v gozd, sem naredil veliko grmado, potem pa sem ga s parizerjem vred zvrnil na grmado, da je kar zatulil. Ko je začela grmada goreti, je korondič tako zasmrdel, da sem moral pobrati svoje halje in oditi dalje.

Zasaditev novih sadovnjakov.

Konec.

Določivši vrste, treba je pričeti s kopanjem jam. Žalibog, da se delajo mnogokrat premajhne jame. Marsikdo napravi z motiko jamo, da se komaj skrijejo korenine. To pa ni prav! Zakaj, čim večjo jamo napravimo, več zemlje zrahljamo in se lažje razvijajo korenine v rahli zemlji. Jama naj bo globoka vsaj 50 cm (pol metra) in 75 cm široka. I kopano zemljo moramo dejati na tri kupčke, in sicer na prvega rušo, na drugega rahlo, dobro zemljo in na tretjega najslabšo, spodnjo, pusto ali, kakor pravimo, mrtvo zemljo. Najboljše bi bilo skopati jame jeseni, da bi zemlja čez zimo zmrznila in se s tem zboljšala. Ako jeseni ni časa ali če imamo kak zadržek, jih skopljemo sproti tudi spomladi. Omeniti je, če je zemljišče kamenito ali močvirno, skopljemo bolj plitve jame, vendar pa navozimo od drugod zemlje, tudi cestno blato je izvrstno, k vsaki jami po eno trugo; potem sadimo tako plitvo, da rasto korenine ravno pod rušo.

Sedaj preidemo k saditvi! Najprej moramo postaviti v zemljo, to je v jamo, kol; če bi tega zabili potem, ko je drevesce vsajeno, znali bi poškodovati korenine. Pri saditvi je treba dveh oseb, pomagača in sadilca. Pomagač drži drevesce h kolu, katerega saditelj uravna in lepo korenine razprostre na vse strani. Da ne pride drevesce pregloboko, imeti mora sadilec pri sebi palico, katero položi čez jamo, tako lahko primerja, da ni drevo bolj globoko vsajeno, kakor je rastlo poprej. Saditelj pridéva h koreninam rahle prsti s tistega kupca, ki je bila pod rušo, ker ta prst je najrodovitnejša in rahla. Pomagač med tem časom drevo nekoliko privzdigne in tresé, da se prst okrog korenin bolj vleže, kajti praznega prostora ne sme biti okrog korenin. Ko so korenine s prstjo zakrite, se jo ob straneh prtilači z nogami; sedaj mora drevo samo pokoncu stati. Ko porabimo rahlo prst, vložimo okrog in okrog po jami rušo in vrh te denemo najslabšo, spodnjo, mrtvo zemljo, v podobi krožnika, kar imenujemo šip, ob deblu je dolina in okrog kraja. To napravimo zato, da v dolinici ob deževju zastane voda, če bi bil hribček ob deblu, teče voda proč od drevesa.

Nazadnje privežemo drevesce h kolu s slamo ali beko, vrbo, in sicer ne pretrdo, ker se prvo leto zemlja poseda okrog korenin in ž njo drevesce, če ni pretrdo privezano. Načinov vezenja je več; najboljša in najlepša je v podobi osenice. Ako je kol tako dolg, da sega v krono, se mora toliko skrajšati in odžagati, da doseže le do vej, sicer dobe vsled drgnjenja rane. Pri saditvi zapomniti si moramo sledeča pravila: 1.) Obreži korenine drevesu, kakor tudi krono. Korenine je obrezati tik pred saditvijo, da pridejo v zemljo sveže rane, ne

pa že oksidirane. Rana mora biti obrnjena v tla, ne pa proli n-bu! Pri kroni se pazi na glavni vrh, da se isti ravna, zato mora biti obrnjen zadnji pop na nasprotno stran, nego je bil lansko leto. Ostale mladike naj imajo zadnje pope obrnjene v zunanjo stran, da se krona širi. Omenim naj še, da naj se puste kroni 3 do 4 mladike, zakaj krona z dvema mladikama — imenovana viličasta krona — ni lepa. 2.) Ne sadi ne pregloboko ne preplitvo. Drevo mora biti v ravno isti globokosti, kot je bilo v drevesnici. Saj se na lubju pozna, kako globoko je bilo poprej. 3.) Korenine naj pridejo v isto lego, kot so bile poprej. 4.) Glej, da korenine bolj gosto kot mogoče obdaš z zemljo; zato je treba zemljo okrog korenin pollačiti z ного. 5.) Priporočljivo je na novo vsajenemu drevescu zalivati z vodo, še boljše pa z razredčeno gnojni o.

Pozor!

Slovenske rodoljube uljudno prosimo, da nam blagovolijo naznaniti dobre in poštene agitatorje za razširjevanje našega lista, osobito iz onih krajev, kjer je še najbolj treba narodne zavesti, ker nameravamo takim agitatorjem poslati v to svrhu po en celi lanski letnik in letošnje številke „Slov. Štajerca“ brezplačno. Ne zanašajte se drug na drugega, Toliko truda pač lahko vsak rodoljub žrtvuje za našo dobro stvar.

Spodnještajerske novice.

Volitve v Šoštanju. Spominjajoč se lanskega lju-tega naskoka, so korakali volilci-Slovenci III. razreda na volišče. Bilo je nas okoli 100 zavednih mož. Nasprotnik se je pokazal na pozoršču v obliki trojice, tvoreč nemčurski steber. Hans Woschnagg, Viktor Hauke in Jože Werbnigg ter je takoj pri začetku volitve vložil protest proti volitvi tretjega razreda, sploh proti volitvi, češ, da je okolo 60 neveljavnih glasov v imeniku zapisanih, na kar sta se Werbnigg in Hauke odstranila. Volitev III. razreda se je vršila potem mirno in je 103 volilcev oddalo glasove, ker je 76 naših volilcev se vzdrževalo glasovanja. Te ogromne številke kažejo jasno, da stojimo trdno. Ob eni uri popoldne se je pričela volitev v II. razredu; tu je stalo 13 Slovencev, nasproti 14 Nemcev-nemčurjev. Med nasprotniki sta bila župnik Ivan Govedič za faro Šmihel in Adolf in Lojza Orel, katera zadnja je pred kratkim umrla, ta dva glasa sta se odklonila in končni uspeh je bil 13 Slovencev in 12 Nemcev. Župnik Ivan Govedič, kateri ima vedno v ustih «Vse za narod», bratski «Nazdar» nas je izdal vdru-gič! Še enkrat mora petelin zapeti, in župnik Govedič bode kakor Judež Iskarjot zatajil slovenski rod! V I. raz-redu se je oddalo 17 glasov, 9 nemčurskih in 8 sloven-skih. Komisija je odklonila protest slovenskega volilca! Biserni Šoštanj še stoji kakor skala v slovenski lasti!

Nasprotniki govoré, da se bodo pritožili. Svoobodno jim! — Z Nemci je volil tudi okrajni tajnik, Demšar, ki je prišel iz Novega mesta, kjer se je že tudi vedno štilil za Nemca. Rojen je v Železnikih na Gorenjskem, torej sredi slovenskih hribov! Še tega je bilo treba! Izvo-ljeni so v II. razredu: Dr. Fran Mayer, Miha Cerovšek, Ivan Koropec, Vinko Wokau Ivan Šoln, Fran Grebenšek. Namestniki: Jože Novak, Jože Ravlen in izžrebani Anton Galuf, kateri je bil od nemčurjev postavljen za kandidata. V III. razredu: Ivan Vošojak, Vinko Kolšek, Fran Rajster Fran Švarc, Miha Kumer, Martin Hleb. Namestniki: Jakob Šip, Jakob Šribar, Jože Lampret. — Pok topičev je oznanjal Šaleški dolini našo zmago. Za-stave raz his zavednih Šoštanjčanov. Radost in veselje nepopisno. Bog in narod!

Tak je „Štajerčev“ „veliki sosečki“ narod. Kako podlih sredstev se poslužujejo Nemci, kadar jim kaže iz-žeti kak groš, pove sledeča dogodbica, katero je posnel «Mir» po koroški «Bauernzeitung». Piše namreč: Do-godilo se je to v Gospesveti, kamor prihaja tudi veliko romarjev iz slovenskih krajev. Gospasveta je bila še ne pred dolgim časom popolnoma slovenska, ali sedaj pač moramo reči, da Slovenci naštejemo lahko ra prstih par rok. Stari ljudje še znajo slovenski, dočim mlajši ne znajo čisto nič. Gostilničarji pa so vsi Nemci. «Bauern-zeitung» poroča, da so vsi lastniki vodnjakov odvzeli od vodojakov dražje, da ni mogoče nikjer vode dobiti in da so vsled tega romarji primorani svojo žejo si ohla-diti — v gostilnah. Domačinom se je reklo, da naj si tiste dni, ko pridejo romarji, vodo preskrbe že na vse zgodaj, ali pa že prejšnji dan, ker čez dan ne bo ni-kjer dobiti vode. Romarji naj pa gredo v gostilne. — Ne vemo, kako naj bi primerno imenovali tako ravnanje, mislimo pa, da nesramnejši pač ne moče biti nihče več. Tako nasilno iz-esavanje romarjev je mogoče le še pri Nemcih, «najkulturenejšem» narodu na svetu! Nemška kultura pač sega le do žepa in se meri le na krone in vinarje. Največji divjak privošči žejnemu človeku poži-rek vode, le Nемец je ne, ker misli, da bo vtaknil v svoj žep par kronic. Sramota! — Slovenske romarje opozarjamo na to nesramnost nemških Gosposvetčanov s pripombo, da naj jim ne dajo zaslužiti niti vinarja. Naj si rajši vzame vsak s seboj kaj, ali pa naj gre dru-gam na božjo pot. Ako bi vsi romarji tako storili, bi pač kmalu minila one nesramneže želja po odiranju!

Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slo-vanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slo-venskih gorah in planinah prav mnogo kresov. Poka-žite našim sovragom tudi s tem, da se zavedate svoje narodnosti in da ste vredni majke Slave.

Vodja celjskega okrajnega zastopa je neki dr. Lehman, prištranski, naduto-nemški uradnik, prusofil prve vrste. Slovenski jezik zapostavlja, vsem občanam vsiljuje nemščino in uraduje le nemški! Delovanje bivšega slovenskega celjskega okrajnega zastopa ga bode v oči, zato je natvezil pred kratkim tajniku c. kr. kmetij-ske družbe v Gradcu «grozodejstva», katera je bivši zastop storil Nemcem. Istina pa je, da je slovenski okrajni zastop celjski v svojem 15letnem delovanju storil prav mnogo za izboljšanje občinskih in okrajnih cest,

dočim sedanji vodja le na to dela, da bi Slovincem odjedel tisto mrvico pravice, ki so si jo s tolikim trudom pridobili. Sklep plenarne seje z dne 25. junija 1901 se še do danes ni izvršil, kar je krivo zavlačenje štajerskega stavbnega urada in dr. Lehmana. Proč s takim vodjem okrajnega zastopa!

Iz Gradca se nam poroča: V svojem rojstnem kraju, v Hotedršici na Kranjskem je umrl g. Rado Plečnik, večleten gospodar društva «Naprej». Pokojnik bil je med graškimi Slovenci, zlasti med člani društva «Naprej» zaradi svoje značajnosti, izredne delavnosti in narodne zavednosti v obče priljubljen in visoko spoštovan. Naj spava sladko blagi rojak v domači zemlji!

Čevljarska vajenca sta se stepla. Dne 14. t. m. zvečer sta pri čevljarju Zwelberju v Vodnjaški ulici v Celju delala oba vajenca 17letni Varnošek, in 15letni Romih do 10. ure zvečer. Potem sta vzela karte in začela igrati. Čez pol ure sta se sprla. Romih je vzel čevljarski nož, takozvani «knapp» ter ga Verovškemu zabodel dvakrat v hrbet. En sunek je zadel v pljuča in je menda smrtno nevaren. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

Šolske vesti. V pokoj je šel na lastno prošnjo nadučitelj Hernalus v Šostanju. — Nadučitelj na deški ljudski šoli v Ptujju je postal ondočni učitelj J. Wolf; za učitelja na isto šolo je prišel nadučitelj Albin Wankmüller od sv. Duha v Halozah. Premeščeni sta učiteljici Matilda Dragatin iz Št. Jurja nad Taborom v Št. Lovrenc nad Mariborom in Marija Škerbnič od Sv. Marjete niže Ptujja v Št. Jur nad Taborom. — Stalno upokojena je učiteljica Karolina Lešnjak.

Redek slučaj se godi v Borovcih št. 3. župnije Sv. Marka pri Ptujju. Iz ene hiše naenkrat tri gostije. Ženita se dva brata Franc in Martin in sestra Liza Zagoršek.

Sv. Lovrenc v Slov. Goricah. Velik požar so imeli v občini Zagorec. Dne 6. t. m. je začela goreti viničarska klet, za četrto ure je bilo deset poslopij v ognju. K tej nesreči je veter pripomogel, da se je s tako hitrostjo razširil. Zanetil je neki 9letni fant. Zavarovan je bil eden posestnik.

Slovanskim trgovcem in slovanskemu občinstvu!

V slovenskem trgu Domžale na Kranjskem se je naselila peščica nemških Tirolcev ter pričela ondi slavninarsko obiti. V par letih se je ta nemška naselbina pomnožila in postala tako predrzna, da z vso silo zatira domači življ. Nedavno je priredila nemško slavnost razvitja svoje nemške zastave, pri kateri je s frankfurtaricami provocirala domače prebivalstvo. Nemci so pričeli na domače prebivalstvo iz zasede metati kamenje in streljati. Tako pečetje mora roditi odločen odpor. — Najuspešnejši je tak odpor na narodno-gospodarskem polju! — Slovanski trgovci po Slovenskem, Češkem, Moravskem, Dalmaciji, Istri, Bosni in po Srbskem, naročajte slavnike v domžalskih slovenskih tovarnah slavninikov. Te tovarne so: M. Cerar, Andrej Jančigaj, Andrej Maček, Fr. Hojnik, Franc Mazovec, Janez Klemenčič, I. M. Flis, M. Mayer. — Vsi ti slovenski tovarnarji slavninikov v Domžalah, lahko dobro postrežejo, in ako bi imeli več odjemalcev, bi lahko tudi veliko več delali, nego sedaj. Slovanski trgovci, popirajte te može, ki so v hudem boju z nemškim kapitalom, slovansko ob-

činstvo zahtevaj povsod slavninikov od gori imenovanih tvrdki!

Nesreča v Halozah. Dne 29. maja se je v Belskem vrhu zgodila nesreča, ki je žalibog prinesla naglo in nepredvidno smrt 17letnemu dekletu Tereziji Janžekovič iz Bukovec. Bila je še zjutraj pri šmarnicah, potem je šla pomagat listje voziti. V z poln listja se je zvrnil na njo in pri priči je bila mrtva.

Smodnik ga je opekel. Iz Gornje Radgone poročajo: 23letnemu viničarskemu sinu Fr. Kraincu se je dne 5. t. m. vnel smodnik med presipanjem. Pri tem mu je zgorela obleka in je dobil smrtnonevarne opekline. Prepeljali so ga v Radgono v bolnišnico.

Dva delavca utionila. Iz Šmarja pri Jelsah: Dne 8. t. m. sta okrog poldneva utionila pri kopanju v grajščinskem ribnjaku v Jelsah dva delavca v starosti eden 19 in drugi 27 let. Poskusi, da bi ju obudili k življenju, so ostali brezuspešni.

Mariborski pretepač. Mladi Arnold Tisso je naletel nekega lepega pomladanskega dne na ulici na slovenske fante, ki so se vračali ravno od naborov. Slovenska govorica in slovenska znamenja na prsih niso ugajala njegovim nemškutarski krvi ter je začel psovati mirne Slovence. Dne 13. t. m. se je pečalo s tem sodišče. Razsodba se glasi na plačilo globe 30 K ter vseh stroškov. Plača pa Tisso!

Gospodarsko-političen shod pri Sv. Vidu poleg

Ptujja. V nedeljo, dne 4. junija t. l. so napravili gospodarsko političen shod pri Sv. Vidu g. državni poslanec dr. Ploj, deželni poslanec dr. Jurtela, posestnik g. Jos. Fritsch. Oba poslanca sta poročala o svojem delovanju, ob enem pa tudi razpravljala gospodarska vprašanja. V prostorih g. Kranjca in na vrtu se je zbralo veliko ljudstva. Posestniki so se pritoževali, da se dele prereditko brezobrestna posojila, da kmeti-ki posestniki dobe iz deželnega zavoda na Bregu premalo traja, in to malo, kar se da, v tako slabi kakovosti, da v vinogradu ne uspeva, med tem, ko dobe razni gospodarji najboljše blago. Dalje so se slišale pritožbe, da so se lanski plazovi že davno po komisijah pregledovali, da pa c. kr. namestništvo in deželni odbor sedaj počivata na aktih, ker se vinogradnikom v pomoč prav nič ne stori in ne ukrene. Prav zanimive predmete je razpravljal g. Frisch, po rodu Nemeč s Sp. Avstrijskega. On je ljudem pojasnil, da se mora mostovina na dravskem mostu v Ptujju in drugod odstraniti, da se mora pri južni železnici izpolovati postajica pri Turnišah za občine župnije Leskovec, Sv. Vid, Sv. Trojica v Halozah itd., znižati «standreih» na sejmišču v Ptujju; napraviti nekatere nujno potrebne ceste. Ko so se ti predmeti razpravljali, se je od več strani naglašalo, da nasprotuje postajici v Turnišah mestni zastop ptujski, kojemu načeluje «kmetski prijatelj» župan Ornig in njegova zlahta na Bregu najbolj, da je Ornig prišel celo nad g. Šoštarčiča na dom, ko je zvedel, da se tudi ta za postajico na Turnišah poteguje. Iz nekega pismenega odgovora ravnateljstva južne železnice je razvideti, da je mestni zastop ptujski tako ravnateljstvu poročal, kakor da bi ljudstvo ne želelo železnice, ne postajice v Turnišah, ampak bi rajše imelo dolgo pot do železnice v Ptujju, zamudo časa in potratu denarja! Taka poročila so pač

nezaslišana! Če je južna železnica svoje dni dovolila in napravila postajico edino le za grajsčaka v Turnišah, jo bode morala napraviti za veliko število kmetijskih občin, naj bode to po volji Ornigu in mestnemu zastopu ali ne!

Čebelarski pouk v Šoštanju. Gospod J. Jurančič, čebel. potovalni učitelj iz Št. Andraža v Slov. goricah, priredi dne 25. t. m. v Šoštanju čebelarski tečaj. Pouk se vrši dopoldan od 10. do 12. ure in popoldan od 2. do 6. ure. v posloplju narodne šole, ali pa pri šolskem čebelnjaku. Dopoldan bode pouk le teoretičen, popoldan se pa bo raziskavalo pri panjih. Ker je v Šaleški dolini še precej dobra paša, dalo bi se v tej gospodarski stroki še več kot dvakrat toliko doseči; k temu pa je treba pouka. Pridite toraj na ta shod vsi, čebelarji in čebelarski prijatelji, in pokazite s svojim prihodom zanimanje za obči napredek.

Iz hoško-pohorskega okraja se nam piše: G. urednik! Iz teh vasi še gotovo niste dobili nobenega dopisa, to pa si tudi lahko mislite, zakaj ne. V tem kraju ni moža, ki bi bil vnet za slovensko domovino. Tukaj kvaka «giftna krota» in povsod so nemški napisi. Prišel sem po naključju v neko gostilno in sem slišal živahno razgovorjanje, seveda nemški. Dasi je vsaka tretja beseda bila slovenska. Iz tega sem spoznal, da so to «Štajerčevi» bikeci, ki toliko znajo nemški, kakor koza na citre. In to smešno govoričenje teh «Štajerčevih» pijanih «naprednjakov», mi je bilo preneumno poslušati, zatorej sem prosil oštirja, naj mi da kakšen slovenski časopis. Ta mi pokaže s prstom na steno. In oј groza, mislil sem, da vidim kamelo na galeriji. Naposled mi vendar pride na misel, da ta štirinožna živalica ne more biti kamela, ker nima dlake niti repa; bila je to «giftna krota». Kaj sem storil! Zahvalil sem se in rekel: Z Bogom! Kar prihiti oštir za menoj in me prosi, naj nikomur nič ne pravim, ker on ptujskega «Štajerca» zastonj dobi in tudi nemški napis so mu drugi napravili. No, če se on sramuje, da bi ljudje izvedli o njegovem škarijotu, zakaj ga pa ima na steni obešenega? Naznamim Vam tudi, da bi lahko vse Nemce iz gornjih Hoč in pohorskega ekraja spravil pod en dežnik; pač pa je nemčurjev toliko v tem zaspanem kraju, kakor kebrov v prestopnem letu na cvetočem črešnjevem drevesu. Toraj, ljudstvo in krčmarji, proč s ptujskim izdajalcem, proč z nemškimi napisi in boljše bode. Tedaj vam bodemo verjeli, da ne ljubite samo naš denar, ampak tudi nas in našo milo slovensko domovino. O nekem Kerschitzu bomo prihodnjikó govorili. Za zdaj pa z Bogom! Vaš Kamimura.

Rusko-japonska vojna.

Kako je bilo mogoče, da so Rusi doživeli tako grozen poraz na morju?

Listu «Novemu Vremenu» se poroča iz Manile: Japonci so v bitki v Korejskem prelivu razmeroma slabo manevrirali in tudi slabo streljali. Granate so letele preko ruskih ladij in padale v morje dve milj daleč od ruskega brodovja. Japonski ogenj je imel samo namen prikriti navzočnost podmorskih ladij. Mi smo imeli 45 težkih topov, a Japonci samo 20. Ako bi ne imeli podvodnih ladij, bi nas na noben način ne mogli poraziti.

S podmorskimi ladjami pa bi lahko uničili ne samo rusko, marveč vsako drugo brodovje.

Japonci Vladivostoka menda ne bodo napadli.

Iz Vladivostoka se brzojavlja, da je admiral Birilev dospel tje, da si ogleda v pristanišču usidrano brodovje in pristaniške utrdbe. Doslej se sovražnik še ni pokazal v bližini Vladivostoka. Sodi se, da Japonci sploh ne mislijo napasti trdnjave. Japonsko brodovje pa se boji približati pristanišču, ker je znano, da imajo v Vladivostoku večje število podmorskih ladij in bi lahko Japonce zadel pri Vladivostoku enaka katastrofa, kakor Ruse pri Tsušimi.

Zakaj se je moral ruski admiral Nebogatov udati?

Japonski admiral Togo razzlaša o pomorski bitki pri Tsušimi to-le poročilo: Japonsko bojno povelje se je dalo 27. maja ob 1. uri 55 minut popoldne. Rusi so pričeli streljati na japonsko brodovje ob 2. uri 5 minut. Japonci pa so pričeli bombardma, ko so se Rusom približali na 6 kilometrov. Svoj ogenj so koncentrirali s tolikim uspehom na obe ruski admiralski ladji, da se je bitka odločila že ob 2. uri 45 minut. Z ozirom na dogodke dne 28. maja pravi Togo, da so njegove oklopnice in Kamimurine in Urijeve križarke tako popolnoma obkolile eskadro admirala Nebogatova, da se ta na noben način ni mogel rešiti. Ko se je Nebogatov vdal, je Togo dovolil ruskim častnikom, da smejo obdržati sablje.

Zunanje stvari.

Pasje vprašanje. Angleški strokovni listi se pečajo mnogo z vprašanjem, če morejo psi razločevati poštene ljudi od nepoštenih. Mnogi poznavalci psov so mnenja, da kažejo zlasti pametne živali tako čuvstvo, dočim zanikujejo drugi take trditve kot budalost. Neki avstrijski pasji prijatelj pa poroča k temu vprašanju sledeče: «Spominjam se prav dobro nekega psa, ki je znal natanko razločevati poštene ljudi od nepoštenih. Ta pes je nekdanj prišel v dotiko z devetimi različnimi ljudmi. Šest izmed teh je imel zelo rad in bil ves vesel v njihovi bližini, ostalih treh se je pa izogibal in če so ga skušali privabiti k sebi in se mu dobrikali, se ni prav nič zmenil zanje. Pozneje se je izkazalo, da sta bila dva izmed njih svoj čas kaznjenca, tretjega so pa kmalu vtaknili v zapor radi tatvine.» Seveda se iz tega ne dá in ne more sklepati, da bi bili vsi psi tako «odprte glave», ker se mora na vse zadnje pomisliti, da je vsa zadeva ameriška, oziroma angleška, toda nekaj istinitosti je pa vendar na vsej stvari in zato si učenjaki belijo glave s tem pasjim vprašanjem.

Smrt zaslužnega psa. Znamenit berhardinski pes Barry II. je nedavno v izvrševanju svoje službe ponesrečil. Kakor poroča ravnatelj hospica sv. Bernharda, potovali so nedavno trije Italijani čez imenovani gorski prelaz ter so zgrešili pot. Bili bi gotovo v snegu umrli, da jih ni našel pes Barry II. ter jih privlekel 200 m pred samostan. Tam pa se je psu spodrsnilo in je

padel v 60 m globok prepad. Razbil si je glavo ter obležal na mestu mrtev, Barry II. je rešil vsega skupaj 34 ljudi iz zametov. Nekega dne je prinesel v gobcu malo dete, potem pa se je vrnil po roditelja, ki ju je tudi rešil. Dvakrat so ga zalotili snežni plazovi, pa mu niso nič škodovali. Psa bodo napažili ter ga razstavili v muzeju v Bernu.

Španski Golijat. Aragonezijski orjak Fermen Arudi je sloveč po celi Španiji; potoval in produciral se je po celi deželi ter si pridobil toliko premoženja, da je sedaj z 32. letom že šel v «pokoj». Nastanil se je v svoji rojstni vasi, kjer živi od svojih rent. Aradi je 2 m 25 cm visok. Pod njegovimi iztegnjenimi rokami lahko hodijo odrasli moške s cilindrom na glavi. Najznamenitejše pri njem je velikanska moč mišičevja, česar navadno ni najti pri abnormarno razvitih ljudeh. In ta orjaška moč ga je rešila, ko je nedavno v Pirejenskih lovil medvede. S puško, ki mu jo je podarila kraljica, je ustrelil dva medveda. Ko se je vračal domov, ga sreča tretji velikanski medved. Puške ni imel nabite, a medved mu je šel nasproti z razprostrtima šapama. Zamujati ni bilo trenutka. Arudi je položil puško na tla ter šel odločno proti medvedu. Zgrabil ga je s krepkima rokama in začelo se je ruvanje. Kmalu je vrgel medveda na tla in stisnivši ga z eno roko za goltanec, zasadil mu je z drugo roko svoj lovski nož do roča v prsi. Ubitega medveda, ki je tehtal 280 funtov, si je naložil na rame ter ga nesel 7 kilometrov daleč.

Nesreča pri pogrebu. Pri pogrebu graščaka Novaka v Semilu pri Libercah so se udrila tla in 30 pogrebcev je z mrličem vred padlo v klet. Skoraj vsi so se težko poškodovali.

Amerikanski otročji ropar. Meseca decembra 1900 je bil mali sin milijonarja Cudahi v Omahi v Ameriki ugrabljen. Oče je kmalu dobil pismo, kjer se zahteva 20.000 dolarjev odkupnine. Milijonar je nesel zahtevano vsoto na določeni prostor ob robu gozda in res je dobil že prihodnji dan svojega ljubljenega otroka nazaj. Policiji ni nič naznanil cele zadeve, vendar je ta izvedela za vso stvar in razpisala nagrado 50.000 dolarjev za roparjevo glavo, o katerem je izvedela, da je neki Pat Crowe. Vse iskanje in obljubljeni nagrada pa je bila zastonj. Zdaj pa se je ropar sam naznanil in izjavil, da je pripravljen pogovoriti se z oblastvi. V uradništvu nekega lista je povedal, da je, ko je dobil onih 20.000 dolarjev, odšel v Južno Afriko, kjer se je bojeval na strani Burov. Ko je bilo konec vojne, se je vrnil v Ameriko skrivoma in živel skoraj tri leta v zapuščenem in oddaljenem kotu mesta Čikago. Trikrat je prišel v Omaha, kjer je izvršil hudodelstvo, toda strah pred priganjalci ga je vedno prignal v njegov samotni kraj. Naposled se mu je pa to preneumno zdelo in sklenil je stopiti sam pred sodišče. S posredovanjem zaupnikov se je posrečilo, da mu je sodišče obljubilo, da mu naloži milostno kazen, katere mirnega srca pričakuje.

Konzul v Maroku umorjen. Podkonzula Anglije, Avstro-Ogerske in Danske v Mazapanu, Maddena, so Arabci oropali in umorili. Mrtvega konzula so razsekali na štiri dele. Tudi konzulovo ženo in družino so pomorili. Morilci so ušli, a so baje ugledni Arabci. Avstro-Ogrska in Anglija

sta poslali sultanu energično pritožbo. Ta afera bo zmešnjave v Maroku pomnožila in pripomogla, da nemški načrti kmalu dozore.

Grobovi pet tisoč let stari. Profesor na lipskem vseučilišču dr. Steisidorf, ki vodi izkopavanja na Chopsovi piramidi v Egiptu s 400 delavci, je našel 50 grobnic iz kamna in opeke. Poleg teh grobnic so male sobice, kjer so stari Egipčani opravljali daritve za pokojnike. Okostnice umrlih so popolnoma raztresene. Večina grobov je iz časov kake tri tisoč let pred Kristom. V teh grobovih so našli tudi ostanke staroegiptovske umetniške obrti, zlasti kamenitih figur, romarjev, cerkvenih dostojanstvenikov, slug, kuharjev, pekov i. t. d.

Največja vinska trta je v angleškem kraljevem gradu v Hemti-Kurgu. Zasadil jo jel. 1768. neki dvorjanik. Trta je dolga 35 m ter rodi po 2000 grozdov, katerih vsak je po 1 kg težak.

Italijanski ogleduh. Na Dunaju so zaprli inženerja Contina, pri katerem so našli spise, ki dokazujejo, da je Contin že dolgo špijoniral za Italijo ter imel vedno dovolj denarja.

Smola. Neki Jernand Pillault, trgovski pomočnik v Parizu, je bil dlje časa brez službe ter je živel v velikem pomanjkanju. Nedavno je slišal, da je njegovega dobrega prijatelja povozil avtomobil, in da mu je lastnik avtomobila izplačal 50.000 frankov odškodnine. Pillault je takoj pomislil, da bi bilo dobro, ako bi se tudi njemu kaj podobnega pripetilo. Začel se je sprehajati po ulicah, kjer najbolj vozijo avtomobili. Neki dan je zagledal eleganten avtomobil, ki je z veliko hitrostjo vozil proti njemu. Ni se izognil, temuč obstal je sredi ulice. Avtomobil ga je res povozil ter mu zlomil nogo. Spravili so ga v bolnišnico. Vkljub velikim bolečinam se je Pillault veselil, da bo z odškodnino lepo živel. Toda koliko je bilo razočaranje, ko je izvedel, da avtomobilist nima niti krajcarja. Avtomobilista je namreč takoj po dogodku prijela policija, in tu se je izkazalo, da je bil malo časa poprej avtomobil ukradel. Vrhutega pride Pillault pred sodišče, ker se je izdal, da se je nalašč stavil avtomobilu.

Rešitelj — morilec. Prava drama tragične veličine se je odigrala te dni v Parizu. Marij Portok posestnik neke ladje, je sedel kadeč mirno svojo pipo, na ladji, ki je bila dva dni usidrana v kanalu Saint Martin v Parizu. Njegova žena je odšla v mesto nakupovat. Portok je sanjal o svoji zakonski sreči in bi bil skoraj zaspal, če bi ga ne bil prestrašil nenadoma klic na pomoč. Dve telesi sta padli v vodo, natanko je to slišal. Hitro je slekel suknjič in telovnik in planil za njima. Večkrat se je spustil v valove, dokler se mu ni posrečilo prinesiti žensko in moškega na obrežje. Pogledal ju je. Bila je njegova žena in pomočnik, katerega je prejšnji dan odpustil, ker ga je našel, ko je klečal pred njegovo ženo. Ljubeči se par je priznal — ves moker — svojo krivdo: roko v roki sta šla ob obrežju, kar je žena nenadoma tako nerodno stopila, da ji je spodrsnilo, padla je v vodo in potegnila ljubimca za seboj. Ko je rešitelj vse to slišal, zavpil je: Svojo dolžnost sem storil, zdaj pa hočem maščevanje! Pri teh besedah je nezvesti ženi porinil bodalo v srce, da so jo umirajočo prepeljali v bolnico. Morilec je pustila policija na prostem, ker bo itak oproščen.

Žensko prijateljstvo. Na Dunaju sta skočili v Donavo dekli Roza Vojak in Karolina Repo. Prva je šla v vodo, ker se ji je izneveril ljubček, druga pa iz ljubezni do nesrečne prijateljice.

Nravstveno spričevalo. Kaki duševni reveži so včasih nemški župani, dokazuje nastopni dogodek. Župan neke bavarske vasi je moral napisati nekemu občanu nravstveno spričevalo. Najbrže niti razumel ni, kaj se od njega zahteva, zato je napisal tako-le: «Karel Mayer mi je osebno znan. Njegova nravstvenost je talentirana ter stremi naprej. Premoženskih razmer nima, zato pa živi v kontumaciji.»

Huda razžaljenja je izrekel Henrik Klopp v Wetten-dorfu, ker je moral te dni v «Isenhagener Kreisblattu» priobčiti po vrsti sledeče tri preklice: 1. Razžalitev proti štirim kmetom iz Steinke s tem preklicujem ter izjavljam, da kmetje niso žrebci, temuč pošteni kmetje. — 2. Razžalitev naprám predstojniku kravje zadruge v Steinke s tem preklicujem in izjavljam, da v predsedstvu niso osli, temuč možje. — 3. Razžalitev proti gospodični Emi Könecke s tem preklicujem ter izjavljam, da gospodična Ema Könecke ni močna krava, temuč pridno dekle.»

Najdržnejše tehnično delo, kar ga pozna dosedaj svet, je zobčasta železnica na 4167 metrov visoko goro «Jungfrau». Sedaj se pridno dela, da se prekoplje 3900 m visoki ledenik Eiger, skozi katerega bo vozila železnica do postaje «Eisner». Ta predor bo zgotovljen do polovice meseca avgusta. Na vrhu tunela je postavljen električni reflektor s svetlobo 96 milijonov sveč, da bo rasvetljeval Alpe v daljavi na sto kilometrov.

Ruski vojak. Edini sin pretendenta na španski prestol don Karlosa, don Jaime de Bourbon, ki služi za stotnika v ruski vojski ter je bil na bojišču do bitke pri Liaojanu, pripoveduje sedaj na Dunaju z velikim zanosom o svojstvih ruskih vojakov. «Ne more si človek tako lahko predstavljati,» pravi, «da bi kateri vojak katerekoli vojke storil boljše in čudno mnogo, kakor ruski, in še pod kakimi okolnostmi. Ruskemu vojaku v Mandžuriji ni moglo nič vzeti hrabrosti in vztrajnosti. Dan po kakemu porazu, ko so se umikali, biti so se z enako mirno in sigurno bravuro. Noben vojak na svetu ne bi mogel tega storiti, kakor ruski.»

Najvišje stanarine na Nemškem so v mestu Frankfurtu, Berlinu, Kraljevcu in Vratislavi. Najemnina za dve sobi s kuhinjo je okoli 400 mark, za sobo s kuhinjo 320 mark. To so, kakor pravi zveza nemških stavbnih združenj, cene, ki so z dohodki delavskih stanov v kričečem razmerju. Kaj bi rekla ta zveza, ako bi vedela, da velja v Ljubljani stanovanje z dvema sobama in kuhinjo 500 do 560 K!

Tuberkuloza in turistika. Dr. Weber razpravlja v nekem časopisu o pomenu turistike v boju z jetiko. Pametno gojena turistika ima po njegovih izvajanjih sledeče učinke na telo: Povišana delavnost in boljša hranitev kože. Krepi delovanje srca, kadar muskulatura oslabi; gorske ture so na neki način posebna vrsta masaže srca. Vsled povečanega vdihavanja pri daljšem vzpenjanju se razvija pljučno staničevje in pri tem se širi prsni koš in in mišičevje na izreden način. Vzbuja se tek v začetku za časa hoje, pozneje pa trajno in s tem se pospešuje

ustvarjenje krvi in splošna hranitev. Povišuje se enerzija živčnega sestava in muskulature; zboljšuje se spanje in deluje sploh okrepljivo. Povišuje se izmena hrane. Te učinke turistike bi morali dobro vporabljalati, da preprečimo tuberkulozo, ako bi že mladino vzgojili za potovanje in za vzpenjanje na hribe.

Nenavadna oporoka. Bizu Dublina na Irskem, je umrl v svoji rojstni vasi star, zelo bogat čudak, ki je v svoji oporoki določil, da dobi njegovo premoženje 2 milijona, tisti njegovih sorodnikov, ki prebije na njegovem grobu tri dni in tri noči stoje, brez jedi in pijače. Sonec si sime preganjati s muziciranjem in harmoniko. Dasi je znano, da se Irci boje strahov, vendar jih je že več poskušalo, si pridobiti razpisana milijona, toda posrečilo se dosedaj še ni nobenemu. Večina se jih je že po dveh dneh zgrudilo onemoglo na grob, enega, ki je zdržal poltretji dan, so morali prenesti v bolnišnico. Konečno pa je sedaj še policija nastopila ter prepovedala muziciranje na harmoniko, češ, da to kali nočni mir.

Spomenik admiralu Togu. Po celem Japonskem so začeli nabirati denar, da se postavi zmagovalcu Togu spomenik, Spomenik bo velikanski svetilnik v Okinošimi, ki bo dajal tako luč, da jo bo mogoče videti 80 angleških milj daleč, namreč v vsi morski pokrajini, kjer se je vršila sloveča bitka.

Amerikanska ljubezen. William Huston je prišel pred nekaterimi tedni v Pariz ter se nastanil v odličnem hotelu. Tukaj se je zaljubil v lepo gospodično Anobrioute ter ji ponudil zakon. Rekel je enostavno: «Zelo mi dopadete. Imam 50 milijonov letnih dohodkov ter se četim osamljenega. Udarite mi v roko!» Mlada deklica sicer ni vzela čudne ponudbe za resno, vendar je seveda privolila in — v nekaterih dneh je izginila ter odnesla ženinu kup bankovcev. Amerikanec pa ni tatvine ovadil, temuč je naročil detektivom, da poiščejo bivališče njegove izvoljenke. Našli so jo res, in Huston je šel hladnokrvno k njej, ji očital očetovsko njeno pregreho ter jo sam pripeljal k policiji, rekoč: «Gospodična Brioute me je okradla; zato mora v ječo, toda ljubim jo še vedno ter jo bom poročil.» — «Tedaj da vendar odtegnite tožbo,» mu je rekel komisar. — «O ne,» je rekel mirno Amerikanec, dočim je deklica jokaje prosila odpuščanja, «kazen mora dobiti, bogat pa sem dosti, da pridobim svoji ženi spoštovanje, tudi če pride iz ječe.» Vse prošnje skesane grešnice so bile zaman, in dočim premišljuje lepa nevesta v ječi svojo čudno usodo, pripravlja ženin pridno vse potrebno za poroko.

Listek.

Konjska glava.

(Burka. — Spisal I. V. Starogorski.)

(Dalje.)

V nedeljo bodo že tu, se je glasilo poročilo. Povem vam, ako bi prej ne poznali ženskega sveta v lobanjski fari, pa bi ga prihodnjo nedeljo ne spoznali. Nevem, koliko sviloprejk bi moral rediti dve celi leti, da bi dal napraviti toliko svilnatega blaga, kakor ga le bilo v nedeljo na glavah. Kar solncu je jemalo svetlobo. Še

celo predpasniki so pri bolj vnetih bili napol iz svile. Krila so šumela in vsaka je obleka ta dan najmanje po troje, čeravno je bilo sredi pasjih dnevvov. Kaj zato, ako je vroče, bodo lica bolj žarela. In «financi» morajo videti, da so Lobanjčanke krasne in bogate. Kdo ve, zakaj je vse dobro tako.

Na moški strani ni bila ravno tolika umetnost za goste. Ne bo se dalo več kuhati žganice brez skrbi. Fantje so se pa naravnost jezili, ko so videli, kako je bilo z vojaštvom pred enim letom.

«Ne vem, če bi škofa tako počastile, kakor bodo te «finance» je pripomnil eden izmed gruče pod kostanjem. Remuš Štepih se je nasmejaj, kakor bi zameketala koza. Imel je tako navado, da je bil njegov smeh podoben meketanju kože. Dekleta so pa vedela, da velja ta smeh njim.

«Ta človek se nam že zopet roga,» so dejale nekatere.

Ženstvo je povesilo glave, da so se zmajali svilnati robci. Remuš Štepih je bil burkež prve vrste in zagodel je včasih kateremu, da je od sramote klical, da ga pokrijejo gore in hribi.

«Radovedna sem, kako neki so naši «financi?» je začela Barba.

«Trije so! Eden je oženjen!» je odvrnila Urša.

«Si jih že videla?» se jih oglasi cel kup.

«Včeraj! Eden je mračen in še nemško noče govoriti. S tem se ne bomo zastopili! Drugi pač, drugi! Govoriti zna kakor gospod na prižnici! In kako je šaljiv? Smejati se mu človek mora, da ne počti! Nemški govori, pa še kako? Kakor bi orehe trl in vsaka beseda mu tako lepo pristojna. Piše se za Želodca/

Nekatere so zavistno vzdihnile: «Tudi ime že ve!»

Izpod kostanjeve sence je pa priletel med ženstvo zopet smeh, kakor meketanje kože.

Urša se je razjajala.

«Ono tele se zopet norčuje iz nas! Gospod Želodec mu bo že pokazal, temu bedaku bedastemu!

In ženstvo je povesilo glave in slikalo v duhu napredek v literaturi nemčurstva.

Odslej so tekli dnevi naglo naprej. V gostilni pri «pijani muhi» je navadno posedal Želodec in zbijal šale, neslane, da bi človek rabil več kilogramov najboljše soli, da bi bilo za prebaviti. Kjer se je prikazal, se ga je klicalo na skledico kislega mleka, ali kaj boljšega. On se je pa zadovoljno odzval in vsakokrat, ko se je poslovil, se mu je smejalo srce.

Baba je baba. Vname se za vse to, kar je nedomačega, bodisi še tako slabo.

«Nu, fantje so se jezili in grozili svojim izvoljenkam, da je puste, ako še kedaj katera spregovori s «financom». Seveda so se jezile, vendar si pomagati niso vedele.

Remuš Štepih, ki se je hitro sprijaznil z Želodcem, je pa tuhtal nekaj. Bahanje Želodca ga je dražilo. Delal se je junaka in pripovedoval razne junaške, pa izmišljene čine, med temi celo, da je enkrat samega hudiča preganjal. Pravil je, da je malo manjkalo, pa bi ga dobil. Na srečo hudiča se je spodtaknil ob svojo sabljo in padel, ta pa med tem srečno ušel v pekel.

To se je razneslo po fari in mnogo se jih je našlo, ki so verjeli, seveda ženske najbolj. Dalje prih.

Dragim Slov. Štajercem v slovo!

Ker ni mi bilo mogoče, zapuščajoč Vaš lepi, narodno probujajoči se Štajer, od vseh dragih mi znancev in prijateljev se osebno posloviti, kličem Vam vsem tem potom iz dna srca: «ostanite zdravi in srečni krasnemu slov. Štajerju!»

Živili! Na zdar!

Laze pri Ljubljani, 20. majnika 1905.

Drag. Komac, žel. urad., Račje.

Ne prezrite!

Posebno pripravno za bralno društva! — Proda se lanski letnik nevezanega «Slovana». — «Slovana», mesečnik za književnost, umetnost in prosveto, izhaja po enkrat na mesec v veliki četvorki s krasnim ilustracijami in umetniškimi prilogami. — Cena le 9 kron. — France Planinc, p. d. «Robek», v Železnem št. 1., p. Pedsreda na Štajerskem.

P. n.

Roman «Nebesa» izhajal bo v zvezkih na poltretji tiskani poli in stane zvezek 50 h. Zvezki bodo prihajali najmanje po dvakrat na mesec. Ako se naroči 10 zvezkov skupaj, se dobi eden po vrhu. — Rojaki, širite to knjigo med narod, ker ista je velike važnosti za vsakega posameznega človeka, brez razlike verskega ali političnega mišljenja. — Ko bodo zbrani vsi zvezki, katerih bo nekaj nad 20, bo ta krasna knjiga, katere ne bi smela pogrešati noben Slovenec, ne Slovenka. Priporočati je zaradi tega tudi, da se med čitanjem zvezki ne omažejo in ne raztrgajo, da bo potem vezana knjiga lepa in v kras vsaki slovenski biši.

V Ljubljani, meseca junija 1905.

Uprava knjige «Nebesa».

Loterijske številke

vlečene dne 10. junija:

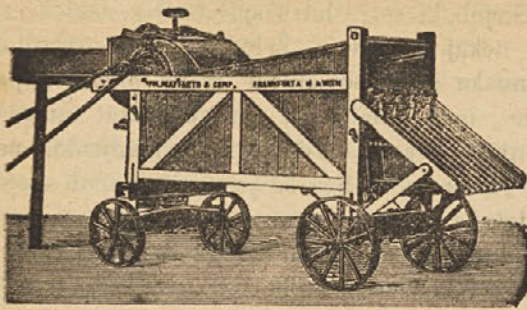
Trst: 79, 33, 87, 82, 13. 8, 9, 19, 28

vlečene dne 3. junija:

Gradec: 15, 79, 68, 76, 29. 6, 43, 32, 82

Žel. dčene bolečine, slabosti, bljuvanje, slab tek, zabasanje, go. čica, krčni in nervozni popadki povzročajo hude posledice, ako se zanemarjajo. — Zdravniška pripoznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporoča v tem slučaju Fellerjeve rabarbara-kroglice z znamko «Elsa-Pillen», 1 zavoje (6 škatljic) 4 K, in E. V. Fellerja, Stubica, Elsi trg, Hrvatsko, 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic za 5 kron. «Fellerjev rastlinsko esenčni fluid z znamko.

Pripoznano najizvrstnejši

jekleni plugi, brane, valarji, stroji za sejati
«Agrikola», **Amerikanski stroji za kositi otavo, deteljo in žito, stroji za obračati seno, grablje za seno in žito, stiskalnice za seno in slamo, preše za vino in sadjevec.**

Hidraulične preše, mlini za grozdje in mečkači za grozdje, mlini za sadje, brizgalnice za trs in zelišča, aparati za sušenje sadja in zelenjave.

Mlatilnice s patentovanimi valjično-maznimi legarji za ročno, vitalno ali motorno silo.
Vitalne naprave za vlačilno živino, čistilnice za žito, trijerji, reblačje za koruzo, rezanice za krmo s patentovanimi maznimi logarji, rezanice za repo, mlini za slamo, soparniki za krmo, peči z štedilnimi kotli, premikajoče se sesalke za gnojnico in vse druge poljedelske stroje se izdelujejo in razpošiljajo v najnovejših, z darili obdarovanih konstrukcijah
Natančni ceniki zastoj in poštine prosto. Iščete se zastopniki in prekupci.

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ II/1,

Ustanovljeno 1872.

Taberstrasse št. 71.

1000 delavcev.

Odlikovana z več kot 550 zlatimi in srebrnimi kolajnami i. t. d.

55

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Company Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

JURIJ SCHICHT

Ustje (Češko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

54

Böhmel-ove Roskopf ure so le najboljše!

Da se zamore vsakdo o tem prepričati, pošiljam izvrstne Roskopf ure 6 mesecev na poskušnjo in se zavežem v teku šestih mesecih denar vrniti. Izvirne tovarniške cene z veržico in futorialom so: Črno imt. jekl. na ali nikelnasta Strapaz-Roskopf-rem ura s plombo 36 ur tekočim masivnim sidro-kolesjem in šarnirnim pokrovom za odpiranje, **gl. 2-**, z dvojnimi pokrovom v kamnih tekoča **gl. 3-40**. Iz double-zlata, zajamčeno trpežno **gl. 3-50**. Iz pristnega srebra z enim pokrovom **gl. 3-50**. Iz pristnega srebra z dvojnimi pokrovom **gl. 4-50**, s tremi močnimi srebrnimi pokrovi **gl. 5-50**.

Zgoraj imenovane ure s krasno relief-sliko ali Matere božje, c. kr. državnim orlom, kmetom s plugom, konj z žrebelom, lovsko ali pokrajinsko sliko **10 kr. več**. Izvirne <železniške Roskopf ure> (ne zistem Rosk-pf) **gl. 3-50**.

Pozor! Poceni zistem Roskopf ure, katere konkorenca ponuja, veljajo pri meni samo **gl. 1-50**. K vsaki uri triletno pisмено jamstvo. — Pošilja se proti povzetju.

Pri veliki tovarni za ure

MAKS BÖHNEL

Pri veliki tovarni za ure,

urur, **DUNAJ IV., Margarethenstrasse 38.**

Zalagatelj c. kr. drž. železnice.

Ustanovljena leta 1840.

Zahtevajte moj velik cenik z 1000 slikami o vseh vrstah ur, zlatinini in srebrnini, ki se vsakemu pošlje zastoj in poštine prosto.

Nikelnasta

2 gl.

Srebrna
3 gl.

61

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in cenenih urah, zlatnini in srebrenini 59

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brüx)

št. 1375, Češko

Nikelnasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent, z nikelnasto verižico in futralom gld. 2-25, 3 komadi 6-50 gld., 6 komadov gld. 12-50. Ista z dvojn. pokrovom gld. 3-50. Pristna srebrna remontoir-ura, odprta gld. 3-80. Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1-20. Nikelnasta budilka gld. 1-45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svetecim kazalnikom gld. 1-65, 3 komadi gld. 4-50. Za vsako uro strogo reelno triletno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali pa se denar vrne!

Zalagatelj veliko gosposkih in samostanov.

Java kava

direktno od pridelovalca.

Pošilja se **5 kg vrečiča** colnine pros'a, brez vseh stroškov na vsako pošto postajo.

Marka **Javaflor**, najfinjša. «surova» gld. 6-65
 fina, zelena, » » 6-20
Javabrazil, mešanica, «surova» » 5-75
Kapucinska mešanica «pečena» » 7-—

Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2-80, — 4 gld. — gld. 5-50. 40

Turk & Co.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.
 Trst, Acquedotto 62.

Kdor potrebuje **traverze, cement, cevi iz kamenščine in strešno lepenko**, naj naroča pri prvi slovenski tvrdki

„Merkur“

Peter Majdič

Celje.

Tu se dobijo najboljši **poljedelski stroji**, posebno se k seziji priporočajo **peronospéro-brizgalnice, žvepljalni mehovi, kose, srpi in brusni kamni. Gumi za cepljenje trt.**

Novost! Vlačne grablje. Novost!

Vodovodne cevi in vse vodovodne naprave.

Nepremočljive plahte za vozove in komate so v zalogi.

Cenik poljedelskih strojev je ravnokar izšel in ga na zahtevo vsakdo lahko dobi.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkri-ljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo nadhu, bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezihi ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in «madronu» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80
 poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentineč, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Ceno češko

posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12—belega, jako mehkega, skubljenega K 18—; 24 kg sneznobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinih stroškov. 35

Benedikt Sachsel, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Flojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo, novo zalogo **manufakturnega blaga**. Botri, dečki in deklice, ki se bodo vdeležili sv. birme, imajo ugodno priliko si nabaviti prav lepo obleko po **nizki ceni.**

Opozorim letos na posebno izvrstne **kose, kamene, srpe i. t. d.**

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mesnem trgu zraven roločva

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spletju.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kavicje.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinj-
stvu, kadar se napravlja
vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne savoje z imenom
»Kathreiner« in ne kupujte nikoli, kar
se odtehtuje odprto.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznано najboljšje oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave,
prekašajo vsako konkurencu po
finosti, ki omogočijo z jako majhno
množino pobarvati veliko površino,
razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja. Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.